

Verslag Raad in gesprek met de samenleving: tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang, 29 februari 2024

Op donderdagavond 29 februari 2024 is op initiatief van de gemeenteraad van Soest een bewonersavond georganiseerd met als thema opvang en tijdelijke huisvesting van starters, spoedzoekers, statushouders, Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. De gemeente Soest werkt aan richtlijnen om deze twee soorten woonplekken goed te regelen. De gemeenteraad wilde graag van inwoners horen welke aandachtspunten zij hierbij hebben. Wat is er nodig om deze woonplekken tot een succes te maken? De opbrengst van de bewonersavond op 29 februari neemt de raad mee in de eigen afwegingen. Op donderdag 14 maart vormt de raad zich een oordeel over deze richtlijnen, het toetsingskader. De raad kan het college aanvullingen en bedenkingen meegeven op het toetsingskader.

Opzet van de avond

De avond startte plenair in de Raadzaal met een woord van welkom door burgemeester Rob Metz, waarna alle aanwezige bewoners, gemeenteraadsleden en fractieassistenten in zes groepen uiteengingen om het gesprek met elkaar aan te gaan. Per tafel waren 15-20 aanwezigen. Onafhankelijke gespreksleiders en notulisten van adviesbureau De Selectie begeleidden deze gesprekstafels. Aan de hand van vijf open vragen werd bewoners gevraagd input te geven op het onderwerp. De vijf vragen die de leidraad voor de gesprekken vormden, luiden:

- Wat moet er van je hart?
- Wat heeft Soest te bieden om opvang en tijdelijke huisvesting goed te regelen?
- Welke beren op de weg zijn er?
- Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?
- Wat is er nog niet gezegd?

Aanwezigen schreven hun antwoorden, zorgen, ideeën en andere overwegingen op post-its, zodat alle inbreng goed kon worden meegenomen in de verslaglegging. Tot slot kwam iedereen weer bij elkaar in de Raadzaal. De gespreksleiders werden door de burgemeester uitgenodigd een terugkoppeling te geven van hun gesprekstafels. Na afronding van het inhoudelijke deel van de avond was er ruimte voor napraten met een hapje en een drankje.

Verslaglegging

Dit verslag bestaat uit twee delen. In het eerste deel is per vraag geduid welke antwoorden, zorgen, ideeën en andere overwegingen zijn gegeven door de aanwezigen. Deze zijn geclusterd en samengevat om de leesbaarheid te verhogen. Het is een reflectie van wat er bij de zes verschillende gesprekstafels is besproken.

Het tweede deel, de bijlagen, bevat de notulen per gesprekstafel.

Het plenaire deel van de avond kan worden teruggekeken via deze link:

<https://soest.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/c503987d-744c-4b6d-b6ee-6e18f38cf81d>

Deel 1: verslag per vraag

1. Wat moet er van je hart?

Grote betrokkenheid, maar ook zorg

Inwoners vinden het goed dat ze vanavond mee mogen praten en aanwezig mogen zijn om dit onderwerp te bespreken. Wel maken veel inwoners zich zorgen over de gang van zaken. Zo geeft men aan dat men graag eerder in het traject wordt betrokken en is de communicatie en het proces vanuit de gemeente niet altijd helder. Dit was bijvoorbeeld het geval bij de opvang van de Open Hof en in de Insingerstraat. Dit geeft sommigen het gevoel dat er al plannen liggen en zaken besloten zijn voordat inwoners worden gevraagd mee te denken. Een bewonersavond als deze komt voor hun gevoel dan ook eigenlijk te laat.

Ook wordt in wijken als Smitsveen door gebrek aan leefruimte en handhaving veel overlast ervaren, zoals vandalisme, vuurwerkoverlast, het dumpen van vuilnis en drugsgebruik. Hoe gaat dat zijn als er straks nog meer mensen komen te wonen? Er wordt visie vanuit de gemeente gemist op deze vraagstukken. Het voorbeeld van Kamp van Zeist wordt genoemd, waarbij inwoners van Soesterberg overlast ervaren van asielzoekers vanuit de gemeente Zeist.

Anderzijds willen inwoners graag meehelpen. Ze komen met veel ideeën, zoals het opnoemen van potentiële locaties voor tijdelijke huisvesting en tips voor de gemeente om de communicatie te verbeteren.

Daarnaast zijn ze trots op Soest vanwege de inspanningen die al worden geleverd op het gebied van tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang. Het Fletcher-hotel wordt hier als voorbeeld genoemd waar een gemeenschappelijke ruimte is voor ontmoeten.

Verduidelijking van het toetsingskader

Het toetsingskader wordt als te abstract beschouwd. Inwoners missen bijvoorbeeld over welke eisen en voorwaarden voor tijdelijke woningen we het hebben en wat er bedoeld wordt met 'kleinschalige opvanglocaties'. Ook zijn de cijfers voor de benodigde opvang niet voor iedereen helder.

De link wordt gelegd met Het Utrechts Model. De eisen die daarin staan worden ter discussie gesteld, omdat deze eisen ook niet gelden voor huidige inwoners van Soest.

Er wordt een aantal suggesties gedaan voor invulling van huisvesting en opvang, zoals het niet isoleren van groepen, het maken van een integraal plan rondom transformatiegebieden en het zorgen voor goede voorzieningen. Tot slot noemt men ook dat er naar de draagkracht of het

absorptievermogen van een wijk moet worden gekeken bij het toetsen of een locatie geschikt zou zijn voor tijdelijke huisvesting of opvang.

Bedienen van alle doelgroepen

Met de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang probeert de gemeente meerdere doelgroepen te bedienen, maar er zijn zorgen om het feit dat we niet alle doelgroepen kunnen bedienen en dat er behoefte is aan meer bouweenheden.

De oproep wordt gedaan om je als gemeente ook hard te maken voor de eigen inwoners en de focus niet alleen op asielzoekers en vluchtelingen te leggen.

2. Wat heeft Soest te bieden om tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang goed te regelen?

Ruimte, voorzieningen en gemeenschapszin

Soest is een welvarende gemeente waar in principe veel ruimte is om te bouwen. De aanwezigen zien vooral buiten de bebouwde kom of rode contouren plek voor extra huisvesting. Ook de vele leegstaande (bedrijfs)panden en recreatieparken bieden mogelijkheden tot tijdelijke huisvesting. Groot Engdalaal wordt genoemd als optie door een inwoner.

De vraag is wel wat er toegestaan is en of er ruimte is om buiten de kaders te handelen. Er wordt verder een voorkeur uitgesproken voor kleine locaties, dan krijg je minder overlast. Een inwoner geeft aan dat er door de gemeenteraad al eerder een lijst is gemaakt met kleine locaties die beschikbaar zijn voor huisvesting. Waarom wordt daar niets mee gedaan?

Soest is een sociale gemeente met goede voorzieningen, zoals kerken, moskeeën, verenigingen en andere instanties. Ook is er goed openbaar vervoer. Door een enkeling wordt ook genoemd dat er veel werkgelegenheid is in de nabije omgeving. Ook is er een gevoel van verbondenheid in Soest (gemeenschapszin). Een deel van de inwoners wil graag helpen.

Regels en protocollen

De vraag wordt gesteld aan welke knoppen de gemeente kan draaien om het proces sneller en gemakkelijker te laten verlopen of bestemmingen van grond aan te passen. Ook vragen inwoners zich af of de gemeente, waar nodig, soepeler met regels kan omgaan, zodat er meer ruimte ontstaat voor bewonersinitiatieven.

Voorbeelden

Maak gebruik van de kennis van andere gemeenten, zoals Utrecht, om te leren van (goede) voorbeelden om tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang te regelen. Kijk daarin ook naar het Utrechts Model waarin er meerdere doelgroepen bij elkaar worden geplaatst.

Voorwaarden

Een genoemde voorwaarde is dat het niet uitmaakt wie er komen wonen, maar hoe men komt te wonen. Inwoners willen deugdelijke woningen, dat zorgt direct voor minder overlast. Ook al zien meerdere inwoners de gebieden buiten de bebouwde kom als goede optie voor huisvesting, je wilt ze wel laten integreren in het dorp. Daar moet over nagedacht worden als dit besluit wordt genomen.

Stel als ook een duidelijk doel in aantallen voor de komende jaren en zorg voor een goede doorrekening van aantallen.

Masterplan Wonen

Kom met een geïntegreerd plan voor alle doelgroepen. Kijk hierbij ook goed naar huisvesting voor eigen inwoners, zowel starters als doorstromers. Door nu specifiek te focussen op tijdelijke huisvesting, is er een risico dat permanente bouw verloochend wordt.

3. Welke beren op de weg zijn er?

Leefbaarheid en veiligheid

Men vraagt zich af wat er gebeurt met de leefbaarheid van Soest als er extra inwoners komen, vooral als je kijkt naar infrastructuur en sociale voorzieningen. Ook maken inwoners zich zorgen om de veiligheid in Soest. In wijken zoals Open Hof en Insingerstraat is al te weinig leefruimte, met overlast tot gevolg. Er zouden ook spanningen kunnen ontstaan tussen verschillende culturen (etniciteit en religie). Polarisatie moet voorkomen worden en mensen moeten geïntegreerd worden in plaats van geïsoleerd. De druk op de voorzieningen in Soest, zoals het onderwijs en de gezondheidszorg, nemen waarschijnlijk verder toe met de toename aan opvang van vluchtelingen. Hoe gaan we hiermee om?

Ook wordt specifiek de groep uitgeprocedeerde alleenstaande mannen genoemd. Zij hebben niks om handen, vervelen zich en gaan daardoor herrie schoppen. Zij zouden niet bij elkaar geplaatst moeten worden.

Doorstroom

De vraag is of doorstroom überhaupt mogelijk is. Zonder doorstroom is er geen sprake meer van tijdelijkheid. In dat geval heeft een toetsingskader geen relevantie.

Communicatie tussen burgers en gemeente

Een veelgenoemde beer op de weg is de communicatie met de gemeente. Er wordt vaak niet gereageerd door de gemeente, mogelijk door onderbezetting. Ook wordt de taal die de gemeente gebruikt als ingewikkeld beschouwd en is de timing van communicatie voor verbetering vatbaar. Soms worden dingen té laat gecommuniceerd, waardoor het voelt alsof inwoners geen inspraak meer hebben. Hierbij wordt ook genoemd dat meer openheid in beslissingsfases gewaardeerd zou worden. Maar inwoners maken zich ook zorgen dat er door tijdsdruk misschien onzorgvuldige beslissingen gemaakt worden. Tijdsdruk zou geen invloed mogen hebben op besluitvorming.

Wet- en regelgeving en procedures

Een ander veelgehoord knelpunt is de starheid van wet- en regelgeving. Er zou soepeler omgegaan mogen worden met de regels, bijvoorbeeld als het gaat over bouwen buiten de bebouwde kom. Er is daar veel ruimte. Als daar snel gebouwd kan worden, zou dat al veel oplossen. In dit kader komt ook de betrouwbaarheid van projectontwikkelaars ter sprake die veel beloven, maar niet alles nakomen.

Er wordt ook opgemerkt dat de doorlooptijden van IND-procedures minimaal één jaar zijn, dat daarnaast het COA op instorten staat en aantallen asielzoekers toe gaan nemen in de komende jaren.

Daarnaast zijn er nog andere zaken en procedures die voor oponthoud kunnen zorgen. Zo worden de beschermde vleesmuis en de das genoemd. Ook rechtelijke procedures gestart door inwoners kunnen leiden tot vertraging.

Toetsingskader

Specifiek over het toetsingskader wordt genoemd dat de criteria te vaag en niet toetsbaar zijn, dat de druk zorgt voor onzorgvuldige besluitvorming en dat het aanvoelt als wensdenken in plaats van kennis ophalen en daar heldere conclusies aan verbinden.

4. Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

Spreiding en draagkracht voor leefbaarheid

Het is belangrijk om kritisch te blijven waar vluchtelingen en starters komen te wonen. Is een wijk geschikt voor de doelgroep die daar komt te wonen? Heeft de wijk genoeg draagkracht? Verdeel het

‘eerlijk’ over de wijken¹. In vrijwel alle groepen wordt kleinschalige opvang genoemd. Dit zorgt voor gemakkelijkere integratie en minder overlast. Ook het inzetten van nuttige dagbesteding voorkomt overlast. Laat mensen meedoen in de maatschappij, neem ze op in de gemeenschap (denk aan sportcomplexen en scholen) en vraag clubs en verenigingen om mee te denken met het vraagstuk. Het belangrijkste is dat Soest leefbaar blijft voor alle ‘soorten’ inwoners.

Zorg als gemeente ook voor meer doorstroom, van bijvoorbeeld senioren.

Integratie

Er werden meerdere ideeën geopperd om integratie in de gemeente te bevorderen: faciliteren van gezinsbuddies, organisatie van buurtbijeenkomsten, het verplicht stellen van Nederlands (leren).

Communicatie en participatie

Ook bij deze vraag komt het thema communicatie terug. De gemeente moet meer communiceren met inwoners. Het moet eerlijker en transparanter. De oproep is inwoners zoveel mogelijk te laten participeren. Maak hierin duidelijk op welke niveaus inwoners kunnen meedenken. Op deze manier creëer je ook meer draagvlak.

Bouwen – locaties en proces

De aanwezigen noemen veel leegstaande panden en terreinen die voor tijdelijke huisvesting gebruikt kunnen worden² en die buiten beschouwing lijken te blijven. Benut deze ruimtes! Ook recreatieparken zouden een rol kunnen spelen voor spoedzoekers. En bouw buiten de bebouwde kom.

Het helpt als het bouwproces sneller en makkelijker kan. Als je sneller toestemming krijgt om te bouwen, zou dat veel invloed hebben op de huisvesting. Kijk ook naar andere opties als prefab woningen en tijdelijke tiny houses. Wees creatief met het bestemmingsplan en zoek de ruimte in wetgeving.

Leren van de burens

Als laatste wordt genoemd dat het ook behulpzaam kan zijn om naar andere gemeentes te kijken. Hoe pakken zij het aan? Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden.

¹ Dat kan concreet met de SES-WOA score uit de spreidingswet

² N1 Weideweg, lange brinkweg, bedrijfspanden, zoals Advisie (Koningsweg 1), tussen de Parklaan en de Kolonieweg (akker), politiebureau

5. Wat is er nog niet gezegd?

Communicatie – proces en duidelijkheid

Communicatie is vaak genoemd vanavond, maar communicatie is ook van belang als bekend is welke locaties gebruikt gaan worden voor tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang. Laat inwoners dan ook meepraten.

Het toetsingskader is nu abstract, het moet verder ontwikkeld worden. Wat betekent tijdelijk, specificeer doelgroepen, wees duidelijk over aantallen, wat betekent kleinschalig?

Huisvesting in breder perspectief

Het lijkt erop dat in dit traject de tijdelijke opvang van vluchtelingen centraal staat. Er is de afgelopen jaren structureel te weinig aandacht geweest voor starters.

Ook wordt er vooral gekeken naar de korte termijn, terwijl het huisvestingsprobleem langer zal duren met verschillende uitdagingen voor de verschillende doelgroepen. Daar moet ook naar worden gekeken. Er moeten meer woningen gemaakt worden: je zou daarbij ook meervoudige bewoningen kunnen maken

Positief

In één van de groepen werd benadrukt dat iedereen begrijpt dat er opvang moet komen en werd de gemeente(raad) veel wijsheid toegewenst.

Sfeer van de bijeenkomst en samenstelling van de groepen

In iedere groep waren inwoners van Soest en gemeenteraadsleden en fractieassistenten aanwezig. Er waren relatief veel wat oudere inwoners en bijna geen jongeren/starters.

De sfeer tijdens de gesprekken was over het algemeen bezorgd, maar constructief. Men stond open om ideeën te delen en naar elkaar te luisteren. Er werd oplossingsgericht gedacht, maar men was over het algemeen wel kritisch op de gemeente, vooral door eerdere ervaringen.

Deel 2: Bijlagen

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: Raadzaal

Notulist: Tiffany Clein

Gespreksleider: Gjerryt Leuverink

Kennismaken + wat moet er van je hart?

Het moest enkele inwoners van het hart dat de communicatie die is verzonden naar de buurtbewoners van De Open Hof niet helemaal netjes is verlopen (bijvoorbeeld de zin in de brief: 'sommige mensen zijn tegen, anderen willen graag helpen'), dit zorgt voor reuring bij de bewoners. Enkele quotes die hieruit volgen: 'De gemeente heeft al gekozen' (hierop volgde uitleg van een raadslid dat De Open Hof slechts een optie is die wordt onderzocht) 'In andere gemeentes gaat de gemeente achter de rug om'; duidelijk wordt dat de inwoners niet weten waar ze aan toe zijn. Daarom verzoeken zij om meegenomen te worden in het proces, het liefst met inspraak op tijd, dat wordt geduld. Indien mogelijk: het verzoek om tijdens het inspraaktraject geen verzoeken vanuit COA aan te nemen.

Hierna vervolgt het gesprek positief en rustig; inwoners vinden het fijn om vanavond aanwezig te mogen zijn en mee te praten: 'A4 Soest denkt mee, Soest praat mee.', ze benadrukken de diversiteit van Soest en begrijpen dat er opvang moet komen. Ze denken ook gelijk al aan oplossingen voor de opvang. Hieruit volgen enkele voorbeelden voor mogelijke locaties: 'Voormalig Schoonoord', voorbeelden van andere steden: het inspraakproces uit Hilversum en de opvang op de boot in Haarlem, en wordt benadrukt dat de opvang in het Fletcher hotel goed werkt: 'want daar is genoeg bewegingsruimte'.

Post-it's:

Vreselijk om te leven in een land waar mensen buiten moeten slapen

Hoe moeilijk is het om twee werelden te combineren?

Goed om in gemeente te wonen – met veel aandacht voor mensen uit diverse culturen.

A4 Soest denkt mee, Soest praat mee.

Goed dat er ook aandacht is voor starters en jongeren, maar waarom nu pas?

Veiligheid waarborgen

Criminaliteit

Infrastructuur | Erg druk op de Dalweg | Scholen | Medische zorg | Hoe gaat het een en ander eruitzien?

Wat biedt de gemeente?

Verdeling van opvang: asielzoekers, starters en statushouders?

Voormalig Schoonoord?

Fletcher hotel

De gemeente lijkt al beslist te hebben over de locatie

Waarom midden in een woonwijk in Soest?

Opvang leefbaar voor iedereen: bewoners en de opvang – Hoeveelheid van opvang?

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

De vraag wordt een beetje teruggelegd; wat is er nodig? Ook volgen er vragen als; 'Waarom is er nu opeens aandacht voor starters?' en 'Hoe zit het momenteel met de sociale huurwoningvoorziening?' Een raadslid benadrukt dat tijdelijke huisvesting sneller gebouwd kan worden omdat er eerder toestemming gevraagd kan worden en dat de gemeente erg weinig grond bezit, als ze grond bezitten wordt hierop gebouwd naar vastgestelde doelgroepen, onder andere sociale huur, al gaat 25% daarvan slechts naar Soesters. Dit leidt ook tot de vraag: 'Aan welke knoppen kan de gemeente draaien om dit proces sneller en gemakkelijker te laten verlopen?' of om bijvoorbeeld projectontwikkelaars te sturen ('Want zij beloven dingen en komen dit niet na.') of bestemmingen van grond aan te passen? Iedereen snapt dat het zonder grond en zonder locaties is als trekken aan een dood paard. Hier is helaas ook nog geen antwoord op, het enige wat de gemeente op dit moment kan bedenken is tijdelijk grond huren.

De inwoners vinden het in eerste instantie moeilijk om op deze vraag een antwoord te vinden. Gelukkig volgen hierna antwoorden als: 'De Soester hartelijkheid', enkele locaties als: de Verlengde Talmalaan en leegstaande winkel- of kantoorpanden. Op de vraag van een raadslid of de inwoners liever groot- of kleinschalige opvang willen is er meer instemming bij klein.

Post-it's:

Soester Hartelijkheid

Soest is qua oppervlakte, na Apeldoorn, de grootste gemeente van Nederland

TBS terrein | Sportschool | Leegstand van kantoren en winkels

Wim van Barneveld – heeft beschikbare grond aan de verlengde Talmalaan

Kleine locaties, veel ruimte voor tijdelijke huisvesting

Welke beren op de weg zijn er?

Als antwoord op deze vraag kwamen veelal meer vragen en/of losse eindjes omhoog zoals: 'Hoelang weet de gemeente al dat deze vraag speelt?', 'Het zijn geen beren op de weg, het zijn dassen' en onwetendheid: 'Beeld is gevormd door nieuws: feiten en fictie die de beeldvorming beïnvloeden.'. Beren op de weg werden gezien in de zorgen over de leefbaarheid van Soest, bijvoorbeeld over de invloed van extra inwoners op de infrastructuur en sociale voorzieningen.

Ook in deze vraag kwam de leegstand van panden naar voren en projectontwikkelaars, die of 'dingen beloven en niet nakomen', of 'grond vasthouden en niet werken in het belang van de 'normale' Soester.'.

Post-it's:

Geen beer maar een das!

Asielzoekers en statushouders liever niet in hetzelfde gebouw/locatie, vanwege verschil in uitkering en ziektevoorzieningen.

Projectontwikkelaars houdt grond vast, bv. Laanstraat.

Feiten en fictie die de beeldvorming beïnvloeden.

Veiligheid in Soest, politiebureau

Leegstand

Medische zorg | Scholen | Meer drukte op wegen en in winkels

Scholen | Zorg | Infrastructuur

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

De inwoners vonden het moeilijk om met concrete ideeën voor criteria te komen, na een lang gesprek dat verschillende kanten op is gegaan, onder andere werd de rol van het COA besproken, kunnen er wel enkele ideeën voor criteria meegegeven worden, waar opnieuw bovenaan de leefbaarheid voor iedereen staat: 'Opvanglocatie is geen gevangenis'. Andere ideeën zijn: Kijk naar de bevolkingsdichtheid van een wijk en de draagkracht: 'de dichtheid van Smitsveen tegenover Soest, zorg voor bewegingsruimte'.

Eerlijk verdeeld over de gehele gemeente: 'er komt altijd reactie op een locatie, het 'not in my backyard'-sentiment'.

Denk ook na over een nuttige dagvoorziening: 'Zoals in Barneveld statushouders werken binnen de gemeente'.

En laat de vluchtelingen meedoen in de maatschappij.

Hiernaast werd er gepraat over de wenselijkheid van het samenvoegen van verschillende groepen, starters en asielzoekers, maar ook asielzoekers en statushouders, hierbij zijn nog vragen wat goed

werkt, maar ook in hoe samenleven eruit ziet: met bijvoorbeeld het delen van ruimtes, een keuken, tuin, etc. 'Als starter is het moeilijk om ja te zeggen omdat je niet weet tegen wat en wie je ja zegt'.

Daarnaast werd het belang van de inwoners meenemen in het proces ook weer benoemd; het meenemen (en inspraak) in het keuzeprocess en de mogelijkheden die er zijn.

Post-it's:

Eigenaren Paleis Soestdijk mogen van Gemeente Baarn niet bouwen voor rijken. Met hen onderhandelen over de grond bebouwen voor starters + COA.

Op Koninginnelaan is het door Koningin Juliana geschonken weiland in 2012 ingericht als speeltuin en een jaar later gesloten vanwege (soft) drugs overlast. Hier bouwen voor starters + COA.

Veel gebouwen op onze industrieterreinen staan leeg (ik fiets er vaak). Woningbestemming erop (tijdelijk) voor starters + COA.

Ruimte in de Moskee en kerk benutten voor asielzoekers en statushouders.

Gebouwen tegenover Paleis Soestdijk.

Terrein Soesterberg waar voorheen Kwantumhallen stonden en is verbrand.

Leefbaar moet het zijn voor alle doelgroepen bewoners: starters, vluchtelingen, enz. – qua voorzieningen.

Opnemen in de gemeenschap.

Deelname aan de maatschappij.

Asielzoekers goed meenemen in Nederlandse normen en waarden.

Integreren in de wijk/plaats Soest.

Niet aan je lot overgelaten worden, geen aandacht.

Gemengde bevolking mixen.

Opvanglocatie is geen gevangenis.

Niet vanuit angst reageren, veel voorlichting.

Scholen, gezondheidszorg in de plaats zelf, niet uitsluiten.

Kleinschalig maar niet te klein.

Kleinschalig

Goed onderzoek naar draagkracht van de wijk. – Hoe meet je draagkracht? Wat zijn de criteria?

Lage bevolkingsdichtheid

Stabiliteit van de wijk

Bevolkingsdichtheid Soest: 1026 inwoners/km² – Smitsveen: 8264 inwoners/km².

Tegen: dichtbevolkte wijken

Een solidaire verdeling in/over diverse wijken.

Niet te dichtbevolkt

Ruimte om te leven

Locaties in Soest, in de kern, opnemen in de gemeenschap. | Huisvesting? Tijdelijk? | Oekraïne | De problemen Ter Apel | Hoe gaan de lijnen lopen? | Welke Asielzoekers? Uit welk land. | Wat biedt de gemeente?

Richtlijnen Gemeente Soest betreffende opvang asielzoekers.

Het is bevreemdend dat de gemeente richtlijnen moet bepalen voor deze opvang. Je mag verwachten dat hier algemene regels voor zijn bepaald door het COA.

De gemeente roept de 'hulp' van bewoners in om deze richtlijnen te bespreken. De gemeente is niet op zoek naar locaties en daar 'mag'/is op 29 februari geen gelegenheid voor om over te praten. De gemeente heeft echter al een locatie bepaald en is nu op zoek om commitment bij de omwonenden. Er is ook al bepaald dat het een kleinschalige opvang moet worden (tot 150 personen) en dat betekent dat het een opvang is voor alleenstaande jongemannen.

Deze jongemannen zullen hun vertier gaan zoeken in de omgeving en dat mag dan niet in een kinderrijke omgeving zoals de pas met één miljoen euro opgeknapt en tot rust gekomen wijk als het Smitsveen en Klaarwater waar veel jonge kinderen en speeltuintjes zijn. Ook is het niet verstandig om dat dicht in de buurt van bestaande hoogbouw (50 meter afstand) te doen waar veel van deze woningen eigendom zijn van de bewoners en hierdoor waardevermindering van hun woning zullen ondervinden. De kans op aanvragen voor compensatie van deze waardevermindering is niet denkbeeldig.

Je ontkomt er niet aan om toch te kijken naar locaties die deze bezwaren niet hebben. Te denken valt aan: De hondenuitlaatplaats naast het evenemententerrein op de Eng, locatie achter de Pil aan de Koninginnelaan, Locatie achter de benzinepomp aan de Beukenlaan – is eerder door de eigenaar te koop aangeboden tijdens een bewonersbijeenkomst bij de Open Hof.

Richten wij ons op de gemeente Soest dan zou de gemeente hard haar best moeten doen om duidelijk te maken dat dit niet al een gelopen zaak is. De laatste tijd verschijnen er vele gelijksoortige problemen in de media waarbij bewoners dezelfde mening hebben 'we kunnen protesteren en naar het gemeentehuis gaan, de gemeente heeft al beslist'.

Conclusie: Geen asielzoekers in problematische wijken, geen opvang nabij hoogbouw, asielzoekers opdelen in kleinere groepen en verspreiden over de gehele gemeente, dus ook bv. in Soest Zuid of Soestdijk.

De leefomgeving en het leefplezier van omwonenden mag niet verstoord worden door de komst van een COA.

Ton Stalenhoef, voorzitter VVE Niobe, Haverweerd

Wat is er nog niet gezegd?

Het belang van communicatie werd wederom opgebracht, niet alleen in dit proces maar ook wanneer de locatie er staat. Ook werd er vermeld dat de opvang die je neerzet bepaalt welke mensen er geplaatst worden, dus de gemeente kan aan die knoppen draaien.

De sessie werd geëindigd met de positieve noot dat iedereen begrijpt dat er opvang moet komen: 'denk ook eens aan de ander en hoe het voor hen wel niet moet zijn' en 'liefde overwint alles'.

Post-it's:

Er moet aandacht komen voor angst, dus betere voorlichting.

Gemengde populatie, aandacht voor samenstelling, goede afspraken met COA

Veel wijsheid.

Amor vincit omnia – liefde overwint alles.

Welke keuze er ook gemaakt wordt, je schopt er altijd wel iemand mee tegen de schenen. Succes!

Financiën: wie betaalt?

Conclusies

Er werden al veel mogelijk locaties geopperd en zelfs plekken waar de statushouders aan het werk kunnen gaan. De inwoners waren op zich positief gestemd over de opvang, maar wel moest er goed nagedacht worden over de leefbaarheid voor iedereen: bewegingsvrijheid, druk op voorzieningen, dagbesteding en er moeten nog enkele vragen vanuit de gemeente beantwoord worden. Zo zijn de inwoners benieuwd aan welke knoppen de gemeente kan draaien, qua grond, bestemmingsplannen, maar ook in overleg met COA, welke mensen komen er, etc.

Het proces staat of valt met hoe er gecommuniceerd wordt, de inwoners willen meegenomen worden en willen weten wat ze kunnen verwachten.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep

De groep bestond uit 18 personen: waarvan 4 raadsleden, een flink aantal buurtbewoners van De Open Hof, veelal wat ouderen en één starter.

Het was een relatief rustig maar constructief gesprek, in het begin een beetje rumoerig omdat er flink wat van het hart moest, maar er werd geluisterd naar elkaar, vragen gesteld en niet door elkaar heen gepraat. Soms moest er even samengevat worden waar in het gesprek we waren of een enkele keer viel er iemand in de rede omdat er onwaarheden werden verteld. Maar er werd netjes gecommuniceerd.

De raadsleden hielpen met de verdieping van het gesprek en konden verklaren en of toevoegen aan het gesprek of antwoorden op bepaalde vragen.

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: 201

Notulist: Sjoerd van Hoenselaar

Gespreksleider: Wieteke Kalkema

Kennismaken + wat moet er van je hart?

Het merendeel van de bezoekers is woonachtig in Soest of Soesterberg. De bezoekers zitten in een U-vorm opgesteld en de sfeer is gemoedelijk. Bij het kennismakingsrondje - en daarmee de reden waarom de bezoekers vanavond naar het gemeentehuis zijn gekomen - wordt duidelijk dat het merendeel van de bewoners zich grote zorgen maakt. Hierdoor wordt de sfeer meer gespannen, in anticipatie op wat er komen gaat.

Een groepje bezoekers is erg bezorgd over de flats in de wijk Smitsveen. Zij zijn hier zelf ook (al lange tijd) woonachtig en zijn van mening dat er te veel mensen per vierkante kilometer wonen. Zij ervaren hun woonomgeving als te vol en druk. Ze hebben soms een onveilig gevoel rondom eigen huis omdat ze veel overlast van de flatgebouwen ervaren. Er is veel vuurwerkoverlast, veel vuilnis wordt gedumpt, urineren in steegjes, drugsgebruik en vandalisme. Als de politie wordt gebeld komt deze wel, maar gaat deze niet over tot actie. De bezoekers vinden dat de politie en handhaving niet zichtbaar genoeg is. Er wordt te weinig gehandhaafd waardoor ze het gevoel van vertrouwen in de instanties zijn verloren. Ze maken zich vooral zorgen over wie er handhaaft als er groepen bijkomen.

Andere bewoners zijn bezorgd over asielopvang in de Open Hof. Hierbij halen zij negatieve voorbeelden van Kamp van Zeist aan. In Soesterberg ervaren bewoners overlast van asielzoekers vanuit de gemeente Zeist.

Een bewoner heeft meegelezen bij eerdere tijdelijke woningbouwprojecten in Soest en is het niet eens met de juridische gang van zaken vanuit gemeente. Volgens de bewoner heeft het college buiten de gemeenteraad om tijdelijke opvang geregeld. Hierin is er geen duidelijkheid gegeven over een toekomstvisie op deze projecten.

Door de kritische houding van deze bewoner sluiten meer mensen aan bij dit gesprek over de rol van de gemeente in eerdergenoemde situaties. De kernpunten zijn:

- Er mist visie vanuit de gemeente op overlast, zoals bij Smitsveen: de BOA's die betrokken zijn stimuleren om meldingen te maken, maar er is geen reactie op deze meldingen. Dit komt mede doordat de wijkagent te weinig in de wijk is.
- De bezoekers voelen zich niet meegenomen in het proces van waar de gemeente wil dat er gebouwd wordt. Ook op deze bewonersavond wordt de discussie weer op beperkt gebied gevoerd terwijl het over de bredere visie op de leefomgeving gaat. Burgers moeten eerder betrokken worden en zich betrokken voelen. Wat heeft de gemeenschap aan de bestaande mogelijkheden? Waar gaat er gebouwd worden? De aanwezigen hebben het gevoel dat de plannen er al liggen, voordat de bewoners worden uitgenodigd. Dit gevoel hebben de bezoekers ook bij deze bewonersavond: het komt voor hen te laat.
- Er zijn zorgen over de spreidingswet, en daarmee de druk op de provincie Utrecht. Het is onduidelijk waar de gemeente zijn nood en haast op baseert. Daarnaast zijn er zorgen over dat mensen uit een AZC in de sociale huur gaan wonen om het AZC heen.

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

De bezoekers reageren wat verbolgen op de vraagstelling. Na herformuleren van de vraag door de gespreksleider gaat het gesprek wat meer richting mogelijke oplossingen:

- De gemeente die inzet op meer in gesprek gaan met hun bewoners.
- Gebruik het Utrechts model waarin er meerdere doelgroepen bij elkaar worden geplaatst en van elkaar kunnen leren. Bijvoorbeeld AMV, studenten, arbeidsmigranten etc.
- Kleinschaligheid: Goed verdelen over de gemeente. Overlast komt van groepen.
- Kijk bij het (ver)bouwen goed naar de wijken en of ze geschikt zijn voor de doelgroep. Kijk naar het absorptievermogen van wijken.
- Als er meer gemeentepersoneel is kan je vertrouwen behouden onder de bevolking.
- Als gemeenschap kan je de verbinding zoeken met een asielzoekerscentrum, inwoners hebben hier ook budget/faciliteiten voor gevraagd, maar hebben dit niet gekregen en de gemeente is hier niet flexibel in. Soest en Soesterberg heeft goede faciliteiten en er is genoeg ruimte. Artsen, winkels etc. zijn er voldoende. Er is schitterende natuur. Zo is er door de gemeenteraad een lijst gemaakt met kleine locaties die beschikbaar zijn voor huisvesting. Waarom wordt daar niet naar gekeken? De initiatieven moeten komen vanuit de burgerbevolking. Daarvoor hebben de bewoners nodig dat de gemeente niet zo vasthoudt aan rigide regels en bestuurlijke wil. Dat is je solidair opstellen richting de mensen die hulp nodig hebben.
- De bezoekers vragen zich af waar er gezocht wordt naar tijdelijke woonruimte. De provincie heeft aangegeven dat het mogelijk is buiten de rode zone (bebouwing) locaties te realiseren. Maar de bezoekers hebben het gevoel dat de gemeente zijn eigen plan al klaar heeft liggen en er geen oren naar heeft. Ze zouden meer naar de burgers moeten luisteren dan naar de regels en bestuurlijke.

Welke beren op de weg zijn er?

Bij deze vragen worden er veel punten herhaald die eerder al zijn genoemd. Nieuwe punten zijn:

- Het is lastig om te communiceren met de gemeente. Vaak wordt er niet gereageerd, wat waarschijnlijk te wijten is aan de bezetting. Daarnaast is de taal waarin ze communiceren ingewikkeld. Zelfs hoogopgeleide bezoekers hebben moeite met de gemeentecommunicatie. Begrijpelijk Nederlands is belangrijk. De hoeveelheid is ook te weinig. Maar met name de timing: er is consensus over het feit dat de bezoekers deze discussie twee jaar geleden hadden moeten voeren.
- Openheid in de beslissingsfase van het college: ze sturen op de besluitvorming, financiële belangen staan boven gemeenschapsbelangen. Er is een concurrentiestrijd tussen bouwprojecten (bedrijventerreinen). Deze financiële belangen voor het college, daar krijgen de bezoekers geen zicht op.

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

Naast wat er in 'Wat heeft Soest te bieden?' is gezegd wordt er door de bezoekers gezocht naar meer suggesties. Er wordt uiteindelijk één suggestie gedaan:

- Het politiebureau is van de gemeente, dat is in perfecte staat. Wat let de gemeente om daar tijdelijke huisvesting te realiseren?

Wat is er nog niet gezegd?

- De notulen moeten integraal geplaatst worden, zodat de bezoekers en bewoners dit zelf kunnen inzien.
- Dalwegproject: schetsen zijn gedeeld in de krant, de bezwaren zijn al kenbaar gemaakt, de weg naar de gemeenteraad gaat gevonden worden, ze zijn te hoog.

Conclusies

De gespreksleider en notulist vatten het gesprek samen in drie punten. Bewoners zijn van mening dat:

- De gemeente in een zoektocht naar tijdelijke huisvesting goed moet kijken naar de spreiding en het absorptievermogen van wijken.
- Er vanuit de gemeente een visie geformuleerd dient te worden op handhaving van overlast.
- De communicatie over tijdelijke huisvesting vanuit de gemeente verbeterd kan worden. Hierin is het belangrijk dat burgers eerder betrokken worden in het proces, de taal duidelijker is en dat de gemeente benaderbaar is.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep
--

De groep bestond voor het grootste deel uit bezorgde inwoners van Soest en Soesterberg. Een aantal bewoners kwamen ook vooral om meer te weten te komen. De sfeer was tijdens de bijeenkomst soms gespannen en de frustraties waren duidelijk merkbaar. Aan het einde van de bijeenkomst heeft iedereen zijn zegje kunnen doen. De bewoners vertrouwden op de gespreksleider en notulist om de opgehaalde input bij de gemeente te laten landen.

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: 0.07

Notulist: Marjolein Antonides

Gespreksleider: Annelies van Ek

Kennismaken + wat moet er van je hart?

Tijdens een recente gemeentebijeenkomst is Het Utrechts Model gepresenteerd in relatie tot Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang. De hoge eisen voor huisvesting, zoals nabijheid van de kern en een dokter, zijn ter discussie gesteld, aangezien deze eisen ook niet gelden voor huidige inwoners van Soest. Aanbeveling: ervaringen ophalen bij de gemeente Utrecht.

Geen voorstanders van het isoleren van groepen in de gemeente Soest.

Trots op Soest vanwege de inspanningen die al worden geleverd op het gebied van tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang.

Laten we ook de mening van de starters ophalen. We hebben het vanavond óver hen, maar niet mét hen.

Er moet meer gebouwd worden.

Over welke eisen en voorwaarden voor tijdelijke woningen hebben we het? Bij ouderen kan men zich iets voorstellen, zoals gelijkvloers. Maar wat is belangrijk voor deze doelgroepen?

Wat doen we met de doelgroep veiligelanders? (Dit zijn vluchtelingen uit veilige landen).

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

Goede voorzieningen, denk aan kerken, moskeeën, verenigingen, instanties en (kringloop)winkels.

Veel ruimte om te bouwen.

Gemeenschapszin (gevoel van verbondenheid met de medemensen).

Welvarende gemeente.

Welke beren op de weg zijn er?

Het bestemmingsplan en wetgeving in relatie tot meer bouwen.

Bewoners zelf denken niet altijd in mogelijkheden. Gemeenschapszin is aanwezig, totdat het je eigen achtertuin betreft. Op dat moment kunnen rechtelijke procedures worden gestart, wat leidt tot meer vertraging. Ook dieren kunnen voor oponthoud zorgen, zoals een beschermde vleermuis.

De lokale politiek wil voornamelijk binnen de rode contouren bouwen. Dat betekent dat partijen zich inzetten om woningen te realiseren op reeds bebouwde plekken.

Als we nu als gemeente zelf geen keuzes maken, bemoeit de provincie Utrecht zich er misschien wel mee.

Concurrentie om ruimte: woningbouw, natuur, verkeersstromen etc.

Is doorstroom überhaupt mogelijk? Zonder doorstroom is er geen sprake meer van tijdelijkheid. In dat geval heeft een toetsingskader geen relevantie.

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

Bouwen buiten de rode contouren.

N1 Weideweg.

Lange brinkweg.

Bedrijfspanen, zoals Advisie (Koningsweg 1).

Tussen de Parklaan en de Kolonieweg (akker).

Belangrijk voor tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang:

De keuze van een geschikte locatie is afhankelijk van de doelgroep, omvang en het type wijk. Het is belangrijk om rekening te houden met de sociale impact.

Creëer als gemeente ruimte voor verbinding in het sociale ontwerp. Zo ben je problemen voor.

Wees creatief met het bestemmingsplan en zoek de ruimte in wetgeving.

Zorg ervoor dat niet voortdurend dezelfde wijken verantwoordelijk zijn voor tijdelijke huisvesting, maar verdeel het eerlijk over de hele gemeente. Een soort spreidingswet in Soest.

Doe een beroep op clubs en verenigingen om mee te denken over het vraagstuk van Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang in Soest.

Draagvlak en participatie

Zorg voor draagvlak in de wijk door inwoners inspraak te geven over praktische zaken, zoals ontsluiting van verkeer en parkeernormen.

Communiceer als gemeente eerlijk en transparant. Informeer over verwachtingen en participeer waar mogelijk, en maak duidelijk op welk niveau de inwoners kunnen meedenken (maak bijv. gebruik van de participatieladder).

Wat is er nog niet gezegd?

In de afgelopen jaren is structureel te weinig aandacht geweest voor starters.

Toetsingskader

Het toetsingskader is nu wat abstract. Pak het beet en ontwikkel verder.

Maak het toetsingskader niet te bureaucratisch.

Maak begrippen concreet (begrippenlijst): definieer wat we verstaan onder tijdelijkheid, specificeer de doelgroepen, geef duidelijkheid over de aantallen waar we het over hebben, en bepaal wanneer we iets beschouwen als een buurt of wijk.

Als het gaat over het doorstromen, neem dan ook ouderen mee als doelgroep.

Vraag: wordt het verslag rondgestuurd?

Antwoord: het verslag wordt op de website van de gemeente gepubliceerd. In verband met AVG wordt nagevraagd of het verslag ook naar de aanwezigen gestuurd kan worden.

Conclusies

Bouwen, bouwen, bouwen. Maar de grote vraag blijft: waar? Een oproep aan de politiek: hak knopen door. Er lijkt een tegenstelling te zijn tussen de wens (van de politiek) om binnen de kern te bouwen en de oproep om buiten de rode contour mogelijkheden te verkennen (inwoners). Ook worden concrete oplossingen aangedragen, zoals de N1 Weideweg, Lange brinkweg, bedrijfspanden zoals Advisie (Koningsweg 1) en de akker tussen de Parklaan en de Kolonieweg. Wanneer het aankomt op starters, is de behoefte helder, maar wat vinden zij eigenlijk? Laten we het gesprek met hen aangaan om hun behoeften te peilen.

Niet iedereen is fan van Het Utrechts Model, maar we kunnen wel geleerde lessen ophalen bij de gemeente Utrecht of andere gemeenten. Enkele eisen voor tijdelijke huisvesting zijn hoog, zoals de nabijheid van winkels en een dokter. Die eisen gelden ook niet voor huidige bewoners. Trek dat niet te veel uit elkaar.

Het is essentieel om duidelijk te definiëren over wie we precies praten, welke aantallen we voor ogen hebben en wat we verstaan onder 'tijdelijk'. Een helder kader is de basis voor effectieve besluitvorming.

Soest biedt ongetwijfeld kansen met voldoende ruimte, een sterk gevoel van gemeenschapszin en is welvarend. Echter, wetten en vergunningen vormen obstakels die moeten worden overwonnen.

Kortom, laten we niet alleen bouwen, maar ook met elkaar in gesprek blijven. Ook met buurtgenoten waar de tijdelijke huisvesting wordt gevestigd. Laat hen meedenken, meepraten en participeren waar het kan. Transparante en eerlijke communicatie vanuit de gemeente is essentieel om een breed gedragen oplossing te vinden voor Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang in Soest.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep

Aanwezigen: raadsleden, inwoners (geboren en getogen of minstens 35 jaar woonachtig) en betrokkenen vanuit verenigingen en/of kerk.

Een aantal bewoners geeft aan betrokken te zijn, omdat ze graag opkomen voor de starters. Het zijn namelijk hun dochters en zonen. Ze streven ernaar dat Soest een plek biedt aan de komende generatie. Andere aanwezigen wonen dichtbij huidige vluchtelingenopvanglocaties in Soest. De sfeer was prettig. Er werd naar elkaar geluisterd en er was begrip voor elkaars mening. Voornamelijk werd er oplossingsgericht gedacht. Aanwezigen waren bereid en behulpzaam. De aanwezige raadsleden werden gevraagd alleen vragen te stellen, en zij hebben zich daaraan gehouden.

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: 2.03

Notulist: Bram van Ommen

Gespreksleider: Marieke Boer

Kennismaken + wat moet er van je hart?

Er namen 20 mensen deel aan het gesprek, waarvan 7 raadsleden (of ondersteuning daarvan) en 13 bewoners.

Veel onvrede over gang van zaken met Open Hof en Insingerstraat. Te weinig leefruimte en daardoor overlast. Ook proces was volgens inwoners onduidelijk.

Inwoners vinden de cijfers over de benodigde opvang onduidelijk. Die wisselen en zijn niet SMART.

Veel wordt kleinschalig genoemd, maar onduidelijk is wat kleinschalig dan precies is. De ene inwoner denkt aan 25 personen, de ander aan 25 woonunits.

Lange termijnvisie nodig. Maak een integraal plan rondom transformatiegebieden.

Zorgen voor voorzieningen

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

Inwoners zijn bereid mensen te helpen, maar niet grote aantallen. Dan worden inwoners overvraagd.

Inwoners denken graag mee.

Het grootste punt voor inwoners is niet wie er komen wonen, maar hoe men komt te wonen.

Inwoners willen deugdelijke woningen, dat zorgt direct voor minder overlast.

Meerdere keren wordt Plan Einstein uit Utrecht aangehaald. Daar is men positief over.

Er is veel leegstand. Transformatie kan een grote rol spelen.

Recreatieparken kunnen een rol spelen voor speedzoekers.

Welke beren op de weg zijn er?

Er is echt voldoende leefruimte voor mensen nodig. Bij Open Hof en Insingerstraat is dat te weinig. Dat zorgt voor overlast.

Er worden veel suggesties aan de gemeente gedaan waar niet altijd reactie op komt. Dat moet beter vanwege het draagvlak voor alle andere projecten

Asielinstroom en de benodigde opvang die daaruit voortvloeit is onduidelijk. Inwoners hebben behoefte aan SMART geformuleerde doelen om ook goed mee te kunnen denken

Procedures voor transformatie en opsplitsing duren volgens inwoners veel te lang

Inwoners geven aan dat wet- en regelgeving soms in de weg zit. De regels mogen volgens hen best wat soepeler. Zeker als het gaat om de rode contouren.

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

Spreidingswet toepassen op wijkniveau. Dat kan concreet met de SES-WOA score die in de spreidingswet wordt gebruikt. Er moet goed gekeken worden naar de draagkracht van woonwijken. Hou rekening met wijken die al kwetsbaar zijn, zoals Smitsveen.

Kleinschaligheid is belangrijk, en mixen van doelgroepen

Reageer op suggesties van inwoners. Op de post-its zijn een heleboel concrete adressen genoemd waar volgens inwoners opvang mogelijk is. Men verwacht dat naar die adressen wordt gekeken.

Behoeft aan lange termijnvisie. Geen kortstondige projecten.

Zorg direct voor voorzieningen. Nu gebeurt het regelmatig dat het veel langer duurt voor een opvanglocatie opengaat doordat de voorzieningen niet geregeld zijn.

Transformatie. Zitten heel veel kansen in, die niet worden benut. Vooral van belang omdat er voldoende panden leegstaan, en de nutsvoorzieningen zijn dan al aangelegd. Versnel procedures.

Formuleer de doelen smart en zorg voor consistentie.

Zoek de ruimte op in de regels. Kijk ook buiten de rode contouren. In gesprek met provincie Utrecht.

Maak een simpel woningbouwplan.

Tijdelijke huisvesting hoeft niet te betekenen dat de huisvesting zelf tijdelijk is. Er kan permanent worden gebouwd voor mensen die er tijdelijk komen wonen. Denk aan jongerencontracten voor sociale huur.

Wat is er nog niet gezegd?

Er moet een definitie van kleinschalig. Max 25 units of 25 personen. Daarover is men verdeeld.

Permanent bouwen kan ook. Kijk niet alleen naar tijdelijk bouwen.

Denk in mogelijkheden. Kijk buiten de rode contouren.

Conclusies

Bewoners vinden het belangrijk dat er goed wordt gekeken naar de leegstand. Er zijn meerdere suggesties voor transformatie van leegstaande panden aangedragen aan de gemeente. Bewoners vinden het belangrijk dat daar een goede reactie op komt.

Bewoners zien veel kansen in het doorvoeren van de spreidingswet op wijkniveau. Daarbij wordt dan gekeken naar de draagkracht van wijken en een evenredige spreiding over de wijken.

Bewoners zien graag dat aantallen concreter worden geformuleerd. Dan gaat het om de benodigde opvangplekken, en de definitie van kleinschalig.

Bewoners vinden dat regels soms goede oplossingen in de weg zitten. Men vindt dat er gekeken moet worden buiten de rode contouren, en dat procedures voor bijvoorbeeld transformatie te lang duren. Daarbij hoeft tijdelijke opvang niet tijdelijke bouw te betekenen. Er kan tijdelijke huisvesting zijn in permanente bebouwing.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep

Mannen en vrouwen vrij evenredig verdeeld. Verschillende leeftijden.

21 bezoekers

Kritisch naar gemeente, maar men vindt wel dat er echt opvang moet komen. Men vindt het belangrijk dat er echt geluisterd wordt, ook naar concrete ideeën. Mensen verwachten een goede reactie als ze een concreet idee aandragen.

Men ervaart wel wantrouwen naar de gemeente. Ze vinden de communicatie met betrekking tot de Insingerstraat en Open Hof niet goed.

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: extra ruimte naast restaurant

Notulist: Laura Versnel

Gespreksleider: David Ogg

Kennismaken + wat moet er van je hart?

De inwoners beginnen vooral met zorgen uiten. Een aanpak voor opvang van nieuwkomers in de Utrechtse wijk Overvecht wordt heel positief neergezet, terwijl sommige inwoners ook andere geluiden horen. Daarom zijn er twijfels bij hoe oprecht de gemeente communiceert over dit thema. Daarnaast zijn er zorgen over veiligheid als er nieuwkomers gevestigd worden in Soest. Is er wel voldoende politie in Soest zijn om goed te kunnen handhaven?

Daarna praten deelnemers over de Utrechtse aanpak en draagkracht in de wijk. In welke wijk zijn er leuners en steuners. Dat betekent dat sommige mensen een ondersteuningsbehoefte hebben, en andere mensen in de wijk juist hulpvaardig zijn. Er moet een balans tussen beiden zijn om de draagkracht van een wijk niet te overbelasten. Dat doe je door een goede spreiding.

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

Ruimte:

- Het dorp is groot (fysieke ruimte). Er is veel poldergebied waar je naar kan uitbreiden. Dit is wel buiten de bebouwde kom, en daar mag je dus niet bouwen. Maar als het belangrijk genoeg is, of de nood is hoog genoeg, dan zou dit best een optie moeten kunnen zijn.
- Maar, je kan deze mensen niet in een 'weiland gooien'. Ze moeten juist integreren.
- In andere wijken is er geen ruimte, zoals Smitsveen.
- Het benutten van ruimte is niet persé permanent, het gaat over tijdelijk, niet permanente huisvesting. Dus het kan ook voor 5 jaar zijn.

Werkgelegenheid:

- Er zijn genoeg banen hier. Ook in de omgeving van Soest, zoals Amersfoort en Utrecht is genoeg werkgelegenheid.

Faciliteiten

- Er is goed openbaar vervoer.
- Je hebt weinig afgelegen gebieden in Soest die moeilijk bereikbaar zijn.
- Er is een tekort aan huisartsen, maar dat is in heel Nederland.

Financiële middelen

- We zijn een rijke gemeente, dus er moet veel mogelijk zijn. Maar, vroeger waren we minder rijk, je moet hiermee uitkijken. Kijk naar hoe het nu gaat met de wereld, je kan je geld maar 1 keer uitgeven.

Welke beren op de weg zijn er?

Onderwijs:

- Er heerst al een taalachterstand in Soest bij de jeugd. Als er meer vluchtelingen komen, wordt de druk op het onderwijs groter.

Gezondheidszorg

- Er is al een grote wachtlijst op (geestelijke) gezondheidszorg. Hier doen vluchtelingen ook veel beroep op, waardoor de wachtlijst alleen maar langer wordt.

Veiligheid

- Er kan spanning ontstaan tussen verschillende culturen (etniciteit en religie). Hier moet rekening mee gehouden worden door de gemeente bij het plaatsen en spreiden van mensen.

Polarisatie:

- Beren op de weg komt ook door onwetendheid en slechte ervaringen.
- Door grote opvangen te creëren, ontstaat er meer spanning.
- Opvangen buiten het centrum zorgen voor isolatie. Dan integreren mensen niet met inwoners.
- Door verveling gaan mensen herrie schoppen.
- Vooral veel zorgen over uitgedeelde alleenstaande mannen. Zij hebben niks om handen en gaan zich vervelen waardoor er onaangename situaties kunnen ontstaan. Deze mannen zouden niet bij elkaar geplaatst moeten worden.

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

- Het is belangrijk om goed te monitoren hoe het gaat, welke mensen waar zitten en waar zij bij gebaat zijn. Je moet rekening houden met de mensen in relatie tot de omgeving.
- Je moet vluchtelingen beter spreiden in de gemeente. Zet ze niet allemaal in 1 plek in het bos, maar verspreid ze door de wijken zodat ze goed kunnen integreren.
- Faciliteer gezinsbuddy's voor andere gezinnen, zodat ze iemand hebben om naartoe te kunnen gaan voor hulp naast de sociale dienstverleners.
- Zorg voor zinvolle dagbesteding en faciliteiten in de buurt, zoals sportcomplexen en scholen.
- Organiseer buurtbijeenkomsten zodat mensen voelen dat ze welkom zijn. Zo creëer je ontmoetingen en leren mensen elkaar kennen. Dan wordt het ook makkelijker om elkaar

aan te spreken als er iets verkeerd gaat op straat, in plaats van dat je je handen ervan af trekt en doorloopt.

- Ideeën voor woningen: prefab woningen en tijdelijke tiny houses, leegstaande bedrijfspanden
- Zorg voor meer seniorendoorstroom: veel alleenstaande senioren wonen in gezinswoningen, waar ook meerdere alleenstaande of een heel gezin in kan wonen. Als er meer doorstromingen is naar kleinere seniorenwoningen, is er weer plek vrij voor anderen.
- Kijk hoe andere gemeentes dit aanpakken. Misschien zijn er wel gemeentes die hier al een goede aanpak voor hebben, het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden.

Rol van gemeente naar inwoners als er verdere stappen worden gezet in het proces van tijdelijke huisvestingen:

- Inwoners willen meer geïnformeerd worden, ook als je niet in de wijk woont (of dichtbij) waar wellicht een opvang wordt geplaatst.
- Het is fijn om als inwoners langer in 'regie' te blijven. Je kan draagvlak creëren als inwoners zelf plekken mogen aandragen en erover mee mogen denken. Ook door te vragen welke inwoners iets te bieden hebben (zoals buddy zijn). De opzet van deze avond zou herhaald kunnen worden met de mensen uit de specifieke buurt of wijk waar een eventuele opvang zou kunnen komen.

Wat is er nog niet gezegd?

Er moeten meer woningen gemaakt worden:

- Je zou ook meervoudige bewoningen kunnen maken. Op 1 adres: a, b, en c woningen
- Schakelwoningen aan elkaar

Conclusies

Wat heeft Soest te bieden:

- Fysieke ruimte mogelijkheden tot uitbreiding
- Voorzieningen, werkgelegenheid

Beren op de weg:

- Concurrentie tussen verschillende groepen woningzoekenden, zoals starters en nieuwkomers.
- Kunnen zorg en onderwijs de instroom van nieuwkomers aan?
- Spanningen tussen verschillende groepen nieuwkomers op basis van bijv. etniciteit of religie.

- Sociale cohesie kan afnemen in Soest omdat er duidelijke voor- en tegenstanders zijn van asielopvang.
- Te grootschalige opvang op verkeerde plekken zorgt voor allerlei problematiek.

Concrete ideeën

- Zorg voor kleinschaligheid en goede spreiding van opvanglocaties.
- Geef nieuwkomers een zinvolle dagbesteding (zoals werk of sport).
- Organiseer laagdrempelige contactmomenten met huidige Soesters.
- Out of the box: bouw prefab woningen en tiny houses, zorg dat senioren doorstormen vanuit grote gezinswoningen.
- Goede communicatie met inwoners over opvanglocaties is erg belangrijk, wees transparant.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep

Er waren 8 inwoners aanwezig en 6 raadsleden.

Het overgrote deel van de inwoners gaf in het begin aan vooral aanwezig te zijn vanavond om mee te praten en denken over de tijdelijke huisvesting. Er was 1 stel dat vooral veel zorgen had, maar de rest kwam vooral uit persoonlijke interesse en uit het belang om mee te praten over het onderwerp.

Er heerste een goede sfeer in de ruimte. Mensen gingen met elkaar in gesprek, lieten elkaar uitpraten. Inwoners voelden zich vrij genoeg om de beren op de weg te benoemen, maar praatten ook constructief over wat Soest te bieden heeft. De inwoners werkten goed met de post-its en schreven bij elke poster meerdere papiertjes met ideeën.

Notulen Tijdelijke Huisvesting en Vluchtelingenopvang Soest 29 februari 2024

Zaal: Restaurant

Notulist: Christel van Wee-Tijmense

Gespreksleider: Marieke van Oostveen

Kennismaken + wat moet er van je hart?

In onze groep waren 15 personen aanwezig en bestond uit 8 inwoners en 7 raadsleden van verschillende partijen. Daarnaast was er één persoon van de pers (RTV Utrecht) aanwezig. Tijdens het kennismaken werd er meestal direct gezegd wat ze op hun hart hadden. Hieronder volgt een aantal opmerkingen en later staan de opmerkingen vermeld op de post-its bij de desbetreffende vragen. In het begin kostte het enige inspanning om de mensen te motiveren om de post-its in te vullen.

- Communiceer helder en duidelijk en houd je aan de afspraken.
- Ongelofelijk abstract en vaag tot nu toe, verwacht concretisering. Waarom geen enkele doorrekening gemaakt? Over hoeveel mensen en jaren hebben we het eigenlijk?
- Zorgen om het feit dat we niet alle doelgroepen kunnen bedienen. Behoeftte aan meer bouweenheden.
- Een bewoner deelt een positieve ervaring over de tijdelijke noodopvang voor 90 personen in het Fletcher hotel waar een gemeenschappelijke ruimte is voor ontmoeten, het volgen van taalcursus, zorgt voor onderlinge verbinding.
- Inventariseer eerst waar men tegen aanloopt en zoek daarna naar een gezamenlijke oplossing
- Behoeftte aan managen integrale geheel.
- Een raadslid vraagt de bewoners wat ze als advies aan de raad willen meegeven.
Antwoord: Houd je bij iedere RO-project aan de regelgeving.
- Bewoners maken zich zorgen: maak je ook hard voor onze eigen mensen. Zij hebben het gevoel dat ze in de steek worden gelaten en men alleen maar aan asielzoekers en vluchtelingen denkt.

Wat heeft Soest te bieden om dit goed te regelen?

Ruimte

- Groot Engendaal (105 appartementen op locatie van voormalige verzorgingshuis Groot Engendaal).
- Ruimte (maar dan moet je jezelf niet beperken binnen de rode contouren).
- Leegstand, benut leegstaande bedrijfspanden.

Gemeente

- Verantwoordelijke gemeenteraad voor alle huisvestingzoekenden: vluchtelingen, asielzoekers, starters, geboren Soesters die willen blijven, 65+ doorstromers.
- Met teveel focus op tijdelijke huisvesting en bijna verloochening van 'permanente bouw' maakt de gemeenteraad zichzelf onhoudbaar.
- Een succesvolle bouwcampagne met een geïntegreerd plan voor alle doelgroepen. Masterplan Wonen.
- Is er huisvesting voor eigen inwoners: jonge mensen? Voor hoeveel starters maakt Soest zich hard?
- Waar laten we de doorstromers?

Aantallen, tijdelijkheid, planning

- Niets zolang er geen doorrekening is.
- Duidelijk doel in aantallen voor de komende jaren.
- Maximaal 30 mensen per plek.
- Tijdelijk is een onjuiste term: 10-15 jaar

Sociaal, Openbare ruimte

- Goed, wat is goed?
- Een diverse samenleving waar iedereen zich thuis kan voelen. Zorg voor spreiding.
- Betrokken burgers die asielzoekers kunnen ondersteunen.
- Het groen dat er is, is straks weg. Dat is juist haar charme en kracht.
- Dorps karakter, scholen, sportscholen, muziekschool.
- Vrouwen en kinderen opvangen.
- Verdeeldheid door vreemdelingenhaat.
- Belangrijk dat de dingen mogelijk zijn, positief denken. Minder bezwaar.

Welke beren op de weg zijn er?

- Dat er alleen gekeken wordt naar de voor de hand liggende oplossingen. Probleemoplossingsruimte vergroten.
- Instroom 768 in 2026 (asiel) = een feit!
- COA staat op instorten.
- De criteria zijn vaag en niet toetsbaar.
- Dat de druk zorgt voor onzorgvuldige besluitvorming.
- Doorlooptijd IND procedure minimaal 1 jaar!*
- De opvang 'In Soest' net over de gemeentegrens telt niet mee

- Onderminning van de positie van de Raad om individuele projecten af te wijzen (o.a. vanwege het toepassen van toetsingskader)
- Wensdenken in plaats van kennis ophalen en daar heldere conclusies aan verbinden.

* Op deze poster heeft een bewoner bij deze opmerking ook informatie geplakt over 'Opvang voor alleenstaande minderjarigen vreemdelingen (amv). Zie de foto.

Welke concrete ideeën en suggesties heb je om de tijdelijke huisvesting en vluchtelingenopvang in Soest komende jaren goed te regelen?

- Zorg voor goede zorg en (continue) begeleiding zoals een kind nodig heeft
- Per wijk een andere doelgroep naar draagkracht
- Maak de hapjes klein genoeg, kleinschalig.
- Concrete 'cut off points' wanneer wel of wanneer niet, werk met codes rood, oranje, groen
- Respectloosheid richting vrouwen en vrouwonvriendelijkheid
- Als een werkgever werk verdeelt doe je dat niet bij de persoon met de minste draagkracht maar juist bij de mensen met de meeste draagkracht.
- Focus op integratie: bij goede integratie volgt acceptatie vanzelf.
- Gemeente Soest moet aangeven wat ze kunnen dragen qua doelgroep.
- Het bedienen van een haalbaar maximum (per wijk) en dat als harde grens aanhouden.
- Gelijkmatic over Soest verdelen in groepen van maximaal 30 mensen
- Houd je aan de bestaande wet- en regelgeving.
- Spreek zorg af. De begeleiding ligt vooral bij het COA en vluchtelingenwerk.
- Denk 'out of the box' in plaats van direct naar de oplossing.
- Stel concreet vast hoeveel je kunt/wilt opnemen.
- Lijst criteria waar het aan moet voldoen maar ook wanneer een locatie niet voldoet.
- Participatie vraagt kennis/vaardigheid van alle deelnemers. Onderwijs (huiswerk, stukken lezen, rolvast gedragen).
- Starters is opvang!
- Zorg dat er meer gebouwd wordt.
- Flexwoningen met gemeenschappelijke huiskamers + keukens
- Mensen zoveel mogelijk spreiden beter voor integratie en draagvlak.
- Stel Nederlands verplicht.
- Samenleven is samendoen. Laat mensen wat doen.
- Het sociale domein is niet: 'Waar maakt u zich zorgen over?'. Hier is (academische) kennis over die opgehaald moet worden.
- Uitgangspunt is Soest: dat haalbaar is, hoe wij de opvang willen regelen, wat dit kost. Niet andersom dus. De cijfers zijn indicatief.
- Geen ruimte voor eigen jonge bevolking.

- Niet meer dan 90 personen per locatie en gemengd van samenstelling.
- Maak de buurt eigenaar van het AZC.
- Begin met communiceren. Laat inwoners vooraf meedenken en oplossingen aandragen.
- Zijn er voldoende mensen beschikbaar om voldoende zorg te leveren.

Wat is er nog niet gezegd?

Dit hebben wij vanwege de tijd niet meer behandeld. Wij kwamen er ook niet meer aan toe om alle posters met de post-its door te nemen en te clusteren dus mogelijk is er een aantal dubbele opmerkingen.

Conclusies

- Behoeftte aan duidelijkheid/kaders, doorrekening van plannen, concrete planning met aantallen en cijfers richting de toekomst.
- Vanuit ervaringen inwoners met plotseling realiseren tijdelijke huisvesting verzoek aan de Raad om SMART te zijn. Over welke aantallen gaat het precies, wat betekent kleinschalig. Om hoeveel units gaat het? Reken door wat de effecten zijn van tijdelijke opvang voor toekomstige huisvesting etc. Waarom hebben wij het daar nu hier niet over?
- Vooral behoefte aan kleinschaligheid.
- Zorg ervoor dat huisvesting van deze doelgroepen niet ten koste gaat van huisvesting andere doelgroepen (vergeet vooral onze starters niet). Wat betekent komst van mensen nu voor de toekomstige woonvraag?
- Maak een duidelijke inschatting en overzicht per wijk van de draagkracht en veerkracht van de wijken. Door middel van kleurcodes op verschillende criteria. Wat is er mogelijk aan toevoegen van tijdelijke huisvesting, bekeken vanuit breder perspectief. Vitaliteit van de wijk, voorzieningen, sociale context.
- Kijk en ga in gesprek over de soort huisvesting, vanuit huidige ervaringen. Hoe zorgen we ervoor dat samenwonen en integreren door middel van welke huisvesting optimaal is. Door bijvoorbeeld ruimtes voor gezamenlijke ontmoetingen te kunnen hebben.
- Doe ook een appél op nieuwkomers om zichzelf voor de samenleving in te zetten, zorg dat dat mogelijk is.
- Zorg voor voldoende ondersteuning en begeleiding, niet alleen door vrijwilligers. En zorg mogelijk voor voldoende beveiliging?
- De grootte (90) van de huidige opvang in Fletcher hotel werd genoemd als een voorbeeld van passend bij de grootte van Soest.
- Maak tijdelijke huisvesting mogelijk, zorgen over de landelijke trend van vertragende bezwaarprocedures.

Sfeer bij de bijeenkomst + Samenstelling groep

Open, kritisch en ook meedenkend, vanuit ervaring. Met name over het proces. Het was zoeken naar het uitwisselen van concrete inhoudelijke ideeën. Er werd geluisterd naar elkaar, er was echter een aantal inwoners dat vanuit hun ervaringen aan de Insingerstraat goed voorbereid ruimte name en kritisch stond tegenover het Toetsingskader. Dat maakte het zoeken naar mogelijkheden soms ingewikkeld en daarnaast voelden anderen wellicht minder ruimte zich te laten horen. Een aantal raadsleden nam de ruimte om in gesprek te gaan en een aantal ook niet.

Raadsleden hebben behoefte aan uitspraken over aantallen etc. door inwoners, inwoners behoefte aan visie en concretisering van raad. Op basis van expertise etc.

Inwoners wilden zich hier niet over uitspreken, omdat Toetsingskader geen vrijbrief mag zijn voor raad om besluiten te nemen, zonder inwoners daarbij te betrekken. Waarbij uitgesproken werd dat raad bij besluitvorming tevens omgevingsvisie, beleid sociaal domein, woonvisie etc. daarin meeneemt.